

ע"פ 5736/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 5736/22

לפני:
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט א' שטיין
כבוד השופטת ג' כנפי-שטיינינץ

המערער:
פלוני

נ ג ד

המשיבה:
מדינת ישראל

ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המוחזק מרכז-
lod (השופטת ד' מרשק מרים) אשר ניתן ביום
29.9.2021 (הכרעת דין) וביום 19.7.2022 (גזר דין)
בת"פ 19411-10-18

תאריך הישיבה:
(10.5.2023) י"ט באיר התשפ"ג

בשם המערער:
עו"ד דוד גולן

בשם המשיבה:
עו"ד עודד ציון

פסק דין

השופט א' שטיין:

1. לפנינו ערעור על פסק הדין השני ביום 29.9.2021 (הכרעת הדין) וביום 19.7.2022 (גזר הדין) על ידי בית המשפט

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסקי דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין

המחוזי (מרכז-lod) (השופטת ד' מרשק מרום) בגדרו של ת"פ 18-10-19411. כאמור בפסק דין זה, בית משפט קמא מצא את המערער אשם בעבירות הריגת הגדרתנה בסעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק), והענישו תחת תקורת העונש של 12 שנות מאסר, אשר קבועה כעת בצדה של המתה בקלות דעת - עבירה שנקבעה בסעיף 301ג לחוק במוגרת הרפורמה בעבירות המתה. כמו כן נמצא המערער אשם בהרגה בשכירות, עבירה לפי סעיף 62(2) בצירוף סעיפים 64ב(א)(2) ו-64ב(א)(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], ובଘליה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין. העונש שהושת על המערער בגין עבירות אלה כולל 7 שנות מאסר לריצוי בפועל; 12 חודשים מאסר על-תנאי לביל יעברו בתוך 3 שנים מיום שחרורו מן הכלא אחת העבירות בהן הורשע; פסילה בפועל מלאה חזק אן לקבל רישיון נהיגה לפחות 15 שנים; וכן פיצוי כספי לנפגעי העבירה, בהתאם לחילוקה פנימית שנקבעה על ידי בית המשפט, בסך כולל של 120,000 ש"ח.

2. בערעור שלפניו מלין המערער על הרשותו בעבירות הריגת בנסיבות של קלות דעת כאמור ובעבירה של חבלה חמורה - מבלי לתקן את הרשותו בעבירה של נהיגה בשכירות. במילים אחרות: המערער מודה שנרג את רכבו בהיותו נתון להשפעת אלכוהול וسمים וכי היה מעורב בתאונת דרכים - בה מצא אדם אחד את מותו ואחרים נחלבו בדרגות שונות של חבלה - אך טוען להגנתו כי אינו אחראי לתאונת. כמו כן טוען המערער כי בית משפט קמא הענישו בחומרה יתרה בגזרו עליו עונש מאסר מחייב סורג ובריח לתקופה של 7 שנים. המערער אינו מלין ב"רחל בתר הקטנה" על יתר רכיבי העונש ועל גובה הפיizio, אותו חביב לשלם - אם כי ברור שקבלת טענות היזקי שביופיו טוביל מניה וביה לביטול חיבור בפייזו.

3. בטרם אכנס לעובי הקורה, עלי לקבוע כי בית משפט קמא טעה בהחלטתו להרשייע את המערער בעבירות הריגת הישנה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, אשר הייתה קיימת בזמן האירוע שבו עסקין, ואשר נמחקה מספר החוקים במוגרת הרפורמה בעבירות המתה. זאת, לאחר שהאירוע חוסה כעת בצלו של דין מקל: הוראת סעיף 301ג לחוק העונשין, אשר קובעת כי "הגורם למותו של אדם בקלות דעת, דיןנו - מאסר שתיים עשרה שנים" - להבדיל מעשרות שנות מאסר שניתן היה להטיל על נאש שנמצא אשם בהריגת בגדרו של סעיף 298 לחוק, שהוא ואיננו. סעיף 5(א) לחוק העונשין מצווה כי בנסיבות כאלה "יחול על הענין החיקוק המקל עם העושה": סעיף 301ג לחוק. בית משפט קמא היה בלי ספק עיר למסכת דין ז', אך סבר כי היא קובעת רק את העונש המרבי שניתן להshit על הנאש שעל מעשיו חל דין מקל. סברתו זו של בית משפט קמא לא הייתה נכונה מאחר שעסқין ב"שינוי בוגע [...] לאחריות", במובנו של סעיף 5 לחוק, ועל כן מן הדין היה לקבוע כי המערער אשם בהמתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג לחוק, ולא בהריגת.

4. טעות זו של בית משפט קמא הייתה טעות טכנית-פורמלית גרידא, שכן בית המשפט קבע במפורש - הן בהכרעת הדיין והן בגזר הדיין - כי המערער אשם אمنם בעבירות הריגת, אך עונשו יקבע במוגרת העבירה של המתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג לחוק העונשין. המערער אינו יכול אפילו להלין על עיוות דין כלשהו בהקשרה של טעות כאמור, והוא אכן אינו מלין על כך. יחד עם זאת, علينا לתקן את סעיפי הרשותו של המערער באופן שהרשותו בעבירה של המתה בקלות דעת לפי סעיף 301ג לחוק העונשין תבוא במקום הרשותה בעבירות הריגת לפי סעיף 298 לחוק, שכאמור בוטל; וכן אציג לחבריו לעשות.

5. כאן המקום לעבור מהפרוזדור לטركלון ולבחון את הערעור גופו תוך התמקדות בעניינים שבמהות. כמקובל, ATIICHIS תחילת לטענות המערער אשר מופנת נגד הרשותו בדיין, ואחר-כך אדון בעונשו.

ערעור על הרשותה

כתב האישום

6. כתב האישום אשר הוגש נגד המערער, ואשר יחס לו עבירות בהן הוא נמצא אשם, סיפור את הסיפור הבא:
עמוד 2

ביום

21.3.2018, קרוב לחצות, נהג המערער ברכבו בכביש 55 מצפון לדרום, לכיוון הצומת בין כביש 55 ודרך הפעול (להלן: "הצומת"). המערער היה שיכור: בגופו נמצא אלכוהול בריכוז גובה וכן חומר פעל מסוג קנביס בריכוז נמוך יותר. באותו עת, נהגה מיטל וייש (להלן: מיטל) ברכבה מכיוון דרום לצפון בדרך לצומת. לצדיה ישבה בת חן שעון (להלן: בת חן); במושב האחורי מצד שמאל ישב אלעד אוקנינו (להלן: אלעד); באותו מושב מצד ימין ישבה קארין טביב (להלן: קארין); ובין אלעד וקארין, במרכז המושב האחורי, ישבה נופר רוח ז"ל, ילידת 1995 (להלן: נופר או המנוחה). רכבת של מיטל התקרב לצומת ועצר בנתיב השמאלי בהכנה לפניה שמאלה לדרך הפעול. מיטל המתינה למופע האור הירוק בرمזור כדי לפנות לדרך הפעול. אחרי שהאור ברםזור התחלף לירוק, החלה מיטל בנסעה שמאלה לתוך הצומת לכיוון דרך הפעול. במקביל לכך, המערער הסיע את רכבו לתוך הצומת מהכיוון הנגדי כשאור הרםזור בכיוון נסיעתו אדום. במרכז הצומת, התנגש רכבו של המערער, בעוצמה רבה, עם חלקה הימני של חזית הרכב, בدلתו האחורי של הרכב הנהוג בידי מיטל. כתוצאה לכך, רכבת של מיטל נהדף, פגע בעמוד שילוט ונעצר.

כתוצאה מתאוננה זו, נחבלה נופר ז"ל באורח קרייטי. היא הובלה באמבולנס לבית החולים מאיר בכפר סבא כאשר היא סובלת מחבלת ראש ומפיגיות קשה בגופה. בדרך לבית-ה החולים, איבדה נופר רוח חיים והועברה בדחיפות לחדר הניתוח. ניסיונות החיה שבוצעו בנופר עלו בתוהו והוא נפטרה.

קארין הובלה במצב קשה לחדר הטריאומה במחלקה לטיפול נמרץ בבית-ה החולים, כאשר היא סובלת מטריאומה רב-איירית. היא הורדמה והונשמה, ולאחר כך עברה טיפולים רפואיים לא פשוטים במסגרת אשפוז שארך למשך חדש. קארין שוחררה מה אשפוז ביום 29.4.2018 עם המלצה להמשך אשפוז בשיקום.

אלעד פונה לבית-ה החולים כשהוא סובל משברים שונים. הוא קיבל טיפול ושוחרר מבית החולים כעבור ארבעה ימים להמשך טיפול רפואי ולחופשת מחלת למשך שבועיים.

מיטל פונתה לבית החולים כשהיא סובלת משברים ברצפת ארכובת העין, מתחת בעפוף, מכabi ראש חזקים ומכabi בטן. בית החולים שחררה למשך טיפול רפואי ולחופשת מחלת למשך חודש.

בת

בן פונתה לבית-הโรงพยาדים כשהיא סובלת משברים בירך, אשר הצריך ניתוח, וכן מרגל מסובבת ומשפשפים בסנטר ובידים. בת חן נזקקה למתיחה עורית ולפיזיותרפיה. היא שוחררה מבית החולים ביום 26.3.2018 להמשך טיפול רפואי ופיזיותרפיה ולשיקום ביתי.

הumaruer פונה לבית-הโรงพยาדים כשהוא סובל מחבלות גופן קלות, מדימום תוך מוחי קטן ומהמטומה תת-עורית. הוא שוחרר מבית החולים למשך.

7. המערער כפר במיחס לו בכתב האישום. עיקר טעنته היה זה: הוא חזה את הצומת ברכבו באור ירוק, ולא באור אדום; מיטל הייתה זאת שהסיעה את רכבת אל תוך הצומת באור אדום, תוך עקיפת הרכב שעדמו בرمזור בנגדו לחוקי התנועה; התאוננה ותוצאות נזענות אףו מנהוגת הרשות של מיטל ואין להטיל עליו בגין אחריות פלילית. המערער גם כפר בהנאה בשכרות שויוסה לו כאמור, אולם כעת הוא מודה בכך שנרג ברכבו בהיותו נתון להשפעת

עמוד 3

אלכוהול (אך לא להשעתו של סמ').

יריעת המחלוקת

8. באין מחלוקת לגבי התאונה ונסיבותיה וכן לגבי שכרותו של המערער בזמן התאונה, המחלוקת העובדתית נושא דיוננו מתמצית כל-כךלה בשאלת הבאה:

האם המערער חזה את הצומת ברכבו באור אדום?

9. מחלוקת זו היא היחידה שתעמדו להכרעתנו. זאת, לאחר שב��ביטת המשפט, לית מאן דפיג' כי נהג אשר חזה ברכבו צומת-דריכים כשאור הרמזור בכיוון נסיעתו הוא אדום - מבל' לוודא שהאור הוא ירוק ושמורר לו לחצות את הצומת - נהג בקלות דעת, כמשמעותו בסעיף 20(א) לחוק העונשין, ביחס לאפשרות גריםהה של תאונה קטלנית (ראו: ע"פ 50/05 מדינת ישראל נ' שלום, פסקה 18 לפסק דיןה של השופטת ע' ארבל (3.10.2006). כפועל יוצא מכך, כאשר נהג צזה גורם לתאונות דרכים שמביאה למותו של אדם אחר, הוא בלי ספק אשם בהמתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג לחוק העונשין (ראו: ע"פ 7222/19 אלגרגאו נ' מדינת ישראל, פסקאות 33-35 לפסק דין של השופט ע' גروسקובף (10.10.2021)). לפיכך, אם נמצא כי המערער אכן חזה ברכבו את הצומת באור אדום, נגיע למסקנה ברורה וחד-משמעות כי הלה אשם בהמתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג לחוק העונשין.

10. הרכיב הנפשי הדרוש להתחווות העבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק הוא מודעות לטיב מעשה - במקרה דנן: לחיצית צומת באור אדום - וקלות דעת או אידיותם ביחס לחבלה שנגיעה מסוכנת זאת בכלל רכב עלולה לגרום לכך אחר (ראו: סעיף 20(א) לחוק העונשין, וכן ע"פ 3891/19 זוארץ נ' מדינת ישראל, פסקה 26 לפסק דין של השופט ג' קרא (5.4.2020)). רכיב זה בעלי ספק יתקיים במקרה של המערער אם נקבע, כפי שקבע בית משפט קמא, כי המערער נכנס ברכבו לצומת כאשר אור הרמזור בכיוון נסיעתו היה אדום.

11. עבורו כאמור לדין בראיות שעל בסיסן נמצא המערער אשם מחמת כך שחזה את הצומת ברכבו באור אדום ועל ידי כך גרם לתאונה הקטלנית. אתמקד, כדרכנו, בראיות העיקריות, ולא אדון בראיות אחרות שאין נדרשות להכרעתנו כערצת הערעוע.

הraiות

עדותה של קרן לוי

12. קרן לוי (להלן: קרן) הייתה עדה לתאונה בזמן אמרת. לך אין - ולא היה - שום קשר אישי למעורבים בתאונה, ועל כן לעודותה יש חשיבות מיוחדת. קרן מסרה לבית המשפט כי נסעה ברכבה אחרי הרכב שנפגע בצומת - רכבה של מיטל - אשר עמד לפניה ברמזור אדום בהמתנה לפניה שמאלה. לדברי קרן, אחרי שאור הרמזור התחלף לירוק, הרכב שעמד לפניה - רכבה של מיטל - החל לנסוע, והוא - קרן - נסעה אחריו. אחרי שרכבה של מיטל נכנס לצומת, הגיע רכבו של המערער מכיוון מושב נווה ימין על כביש 55, כאשר הוא נוסע במהירות, ופגע בעוצמה ברכבה של מיטל. כמו כן העידה קרן כי הסיקה שהמערער נכנס לצומת באור אדום - זאת, לאחר שהיא - ומיטל כמותה - החלו לחצות את הצומת במכווניתה תחת אור ירוק. קרן חזרה והדגישה כי הינה בטוחה "במאה אחוז" בכך שנכנסה לצומת באור ירוק. כמו כן מסרה העידה לבית המשפט כי התאורה בצומת הייתה טובה והרמזורים פעלו באופן תקין. עוד מסרה קרן לבית המשפט כי היא כמעט בטוחה, "בטוחה ב-99 אחוז", בכך שרכבה של מיטל עמד ראשון בצומת - פרט מידע שעומד בניגוד למה שקרה סרטון אבטחה, אליו עוד ATIICHס בהמשך פסק דין. סרטון זה מתעד כניסה לצומת של מספר כלי רכב לפני כניסה רכבה של מיטל, שכאמור נפגע בתאונה. קרן עומרה עם הסרט, עמדה על כך שאינה זוכרת את כל הרכב שפנו

שמאליה, כאשר היא חוזרת ועומדת על כר שהיא עצמה בודאות חצתה את הצומת ברכבה באור י록 תוך כדי נסיעה אחרי רכבה של מיטל.

עדותה של מיטל

13. מיטל העידה כי בסמוך לפני התאונה נגעה ברכבה בדרך חזקה ממסעדה, בהبيلתה יחד עם חבריה שנסעו עמה ברכב: נופר ז"ל, בת חן, קארין ואלעד. לפי דבריה, היא הגיעה לצומת והמתינה במשך דקות לסקה או שתים להחלטת אור הרמזור מאדם לירוק. אחרי שהאור הפך לירוק, היא פנתה שמאלה ונכנסה לצומת. שם ראתה מיטל רכב לבן גדול - רכבו של המערער - שנסע ב מהירות והתנגש ברכבה. מיטל אישרה בעדותה כי לא זכרה את המוניות שעמדה ברמזור ואת שני כלי הרכב הנוספים שעמדו לפניה, כמתועד בסרטון האבטחה. היא הסבירה שאינה זכרת רכבים נוספים אלה, שכן, כאשר היא נהגת ברכבה, היא מתמקדת רק בדרך וברמזוריים.

עדויותיהם של אלעד, בת חן ורפאל סימן טוב

14. אלעד ובת חן, שכאמור נסעו במכוניתם של מיטל ונפגעו בתאונה, העידו - כל אחד לפי תورو - כי התנגשות הרכב שגעה במכוניתם של מיטל אירעה אחרי כניסה של מיטל לצומת תחת אור י록, וכי מיטל הסיפה את מכוניתם לתוך הצומת ממצב של עמידה.

15. רפאל סימן טוב, חובש באיחוד הצלה שהיא עד לתאונה וטיפל בפציעים (להלן: רפאל), הכיר את נפגעי התאונה אשר נסעו במכוניתם של מיטל מהשכונה בה גדלו ייחדיו (שכונות קפלן בכפר סבא). רפאל העיד כי בזמן התאונה הוא רכב על אופניו שפנה ימינה מכבייש 40 לכבייש 55 לכיוון שכונות קפלן. לדבריו, בסביבות 450 מטרים מהצומת הוא ראה היבט את האור הירוק ברמזור לרכב שפנה שמאלה - רכבה של מיטל, כפי שהתרברר אחרי התאונה. רפאל תיאר כי באותו נקודה זמן ראה רכב אחר חוצה את הצומת ב מהירות, באור אדום, ומתנגש ברכבה של מיטל - כאשר הוא פוגע בצד הימני של הרכב שמאחורי הנהגת. הגיעו לזרת התאונה, ראה רפאל את הנג הפגע מחזיק את ראשו עם ידיו ושומע אותו אומר "מה עשית, מה עשית". רפאל ציין בעדותו כי מהנガ נדף ריח של אלכוהול; כי הוא שאל את הנג האם הוא זקוק לעזרה רפואי; וכי הנג - המערער דכאן - ענה לו כי אינו זקוק לעזרה וביקש שרפאל יעוזו אותו. כמו כן מסר רפאל לבית המשפט כי מיד אחר-כך ניגש לרכב שנפגע, ראה את נפגעי התאונה, זיהה אותם כאנשים שמוכרים לו, והזמין לזרה, באמצעות טלפון נייד, שיש נידות טיפול נמרץ.

עדותם של בוחן התנועה, אופיר וייס

16. בוחן התנועה, אופיר וייס, מסר את עדותו כמומחה מטעם המדינה. מומחה זה (להלן: וייס) מיעד את זירת התאונה, צילם את סביבתה, תחקיר את הנגים שהיו מעורבים בתאונה - את מיטל ואת המערער - שוחח עם קרון, וכן העתיק את סרטון האבטחה, שהזיכרתו לעיל, ממצלמת האבטחה אשר פעלה בסמיכות לזרת בבניין של חברת "טבע" (להלן: הסרטון). וייס צפה בסרטון מספר פעמים ומיזג את הנתונים שעלו ממנו עם שאר מציאותו ועם תכנית הרמזוריים אשר פועלו במקום (אחרי שקיבל מההcorrאים לתקינות הרמזוריים אישור על היעדר תקלות). ניתוח הנתונים הללו הוביל את וייס למסקנה כי רכבו של המערער נכנס לצומת כ-29 שניות אחרי שהאור הירוק ברמזור התחלף. וייס סיכם את עדותם באמרו, בחקירה נגדית, כי "זאת לא תאונה שגרתית. 30 שניות זה משהו חריג. זה לא התנהגות רצינלית סבירה של נהג".

17. וייס העיד כי מעון הסרטון לבדוק ניתן להיווכח כי המערער נכנס ברכבו לצומת באור אדום.

18. הסרטון עצמו הוגש כראייה לבית משפט קמא.

19. המערער העיד להגנתו. הוא סיפר לבית המשפט כי נכנס לצומת ברכבו תחת אור יירוק מתחמץ שהראה הרמזור, ועל כן לא הייתה לו כל סיבה לעצור את רכבו לפני חציית הצומת. המערער הוסיף ומסר לבית המשפט כי הוא נהוג בזהירות במשך 40 שנה ואין סיכוי שננסע באור אדום. לדבריו, הרכב של מיטל הגיע ופגע בו "כמו טיל". המערער גם מסר לבית המשפט גרסה תמיימה אשר שללה את האשמה כי עשה שימוש משמעותי באלקוהול ובסמים עבור לתאונה - גרסה שהתרבה כشكירתם. כמו כן פירט המערער והעיד כי רכבתו של מיטל "גנב את הרמזור" באור אדום על ידי עקיפת שני כלי רכב שערכו לפניו בפניה שמאליה. מהלך זה, לפי דבריו, הוא זה שגרם לתאונה הקטלנית.

עדותם של מומחה ההגנה, אינג' גדי וייסמן

20. מומחה ההגנה, גדי וייסמן (להלן: וייסמן), הclin שתי חוות דעת ומציג את נועדו להראות כי אין אפשרות לראות בסרטון רמזור שמראה אוור אדום בכיוון נסיעתו של המערער אל תוך זירת התאונה. וייסמן דיבק בגרסתו זו בעדותו בפני בית משפט קמא כאשר הוא מדגיש כי הינו חולק על ניתוח הנתונים שעשה וייס וועליה ספק בכך שהמערער נכנס לצומת ברכבו כ-29 שניות לאחר שאור הרמזור התחלף מירוק לאדום. במילים אחרות: וייסמן ביקש לשכנע את בית המשפט כי אין מקום לסמן על ניתוח פועלם של הרמזורים כבסיס למסקנה שהמערער חזה ברכבו את הצומת באור אדום.

21. מומחה זה תמרק את חוות הדעת שהcin ואת ממצאיו בצילומים שעשה לאור יום בזירת התאונה ובסביבתה.

פסק דין קמא

22. בית משפט קמא קבע כי מיטל נכנסה ברכבה אל תוך הצומת כשאור הרמזור היה יירוק, ואילו המערער חזה את הצומת, באותו נקודת זמן, באור אדום ועל ידי כך גרם לתאונה הקטלנית. בית המשפט בסיס קביעה זו על הראות שסקرتית ועל ראיות טמך, שאין נחוצות להכרעתנו בערעור.

23. במסגרת זו, קבע בית המשפט כי עדויותיהם של קרן, מיטל, אלעד, בת חן ורפהל היו עדויות אמת. בית המשפט היה ער לכך שעדים אלה התבבללו - כל אחד ואחת לפי דרכו ולפי דרכה - בפרטם הקשורים לכניסת המכוניות לתוך הצומת ולמספרן. אולם, בית המשפט העריך כי בלבול זה הואطبع לנוכח החוויה הטראומטית שעדים אלה חוו וכי מדובר בעניין שלו שайינו פוגם במהימנות העדים ובאמינותם דבריהם. בית המשפט התרשם כי קרן, מיטל, אלעד, בת חן ורפהל הם עדים אמינים לעילא ולעלילא וקבע, כאמור, כי מיטל נכנסה ברכבה לתוך הצומת כשאור הרמזור בכיוון נסיעתה היה יירוק. כפועל יצא מקביעה זו, נקבע כי בהינתן תקינותה של מערכת הרמזורים, אין מנוס מן המסקנה המתבקשת כי המערער שכאמור נסע ברכבו בכיוון הנגדי, חזה את הצומת באור אדום.

24. בית המשפט הוסיף וקבע כי המערער מסר בפניו גרסה שלא היה בה אמת. בפרט, נקבע כי עדות המערער והודעתו במשטרה - בהן הוא סיפר כי מיטל "גנבה את הרמזור" על ידי כך שעקפה מכוניות שהמתינו להחלפתו של אור הרמזור בפניה שמאלה, מאדם לירוק - הן בגדר בדotta, כמו גם ההסבר שהמערער נתן לריח האלקוהול שאותן בסביבתו ועדותו כי לא צריך כמות משמעותית של אלכוהול עבור לנסיעתו ברכבו. בית המשפט זקף שקרים אלה של המערער כראיה לחובתו.

25. עוד קבע בית המשפט כי ניתוח הנתונים שנעשה על ידי מומחה התביעה, וייס, בתבוסתו, בין היתר, על הסרטון, אף הוא מוכיח כי המערער חזה ברכבו את הצומת כשהרמזור הראה אוור אדום בכיוון נסיעתו. בית המשפט ראה בנסיבות אלה של וייס חיזוק משמעותי לעדויות שכאמור נמסרו על ידי קרן, מיטל, אלעד, בת חן ורפהל. בד-בדב, קבע בית

המשפט כי האמור בעדותו ובחוות דעתו של מומחה ההגנה, ויסמן, באשר לאור הרמזור הוא מגמתי, מוטעה ואין ראי לאמין.

26. על בסיס ממצאים אלה, בית המשפט קבע כי המערער חזה ברכבו את הצמת באור אדם וגרם לתאונת על כל פגיעותיה. בית המשפט הרשע אפוא את המערער בעבירות שיויחסו לו בכתב האישום וגזר את עונשו כאמור לעיל.

27. עונש זה נקבע על ידי בית משפט קמא בתבוסס על פסיקתנו, ממנה דלה בית המשפט את מתחם העונש ההולם כעונש אשר נע בין 5 ל-9 שנים מאסר לרייצוי בפועל, לצד פסילה בפועל של רישון נהיגה למשך שנים ארוכות ופיקוח משמעותי לעגנון הערים. מתחם זה נקבע בהתייחס למכלול המעשים הפליליים אשר בוצעו על ידי המערער ואשר גרמו לתאונת ולתוצאותיה.

28. כמו כן, עמד בית המשפט על הסבל הקשה מנושא שהמערער גרם למשפחתה של נופר ז"ל, בת 23 במוותה. אישת צוותה זו הותירה אחריה את בתה הティינוקת, את בן זוגה ואת שאר בני משפחתה הדואבים, שאיבדו בת ואחות. אצין כי מדובר במשפחה שחוויתה אסונות. כדי לשמר על פרטיותה, אסתפק בלומר כי סאת אסונותיה של משפחה טוביה זו התמלאה עוד לפני התאונת בה מצאה נופר את מותה וכי מותה של נופר גזר על המשפחה כאב וסבל אינסופים. בית המשפט עמד גם על הפגיעות הקשות בגוף ובנפש שהמערער גרם לקארין, לבת חן, למיטל ולאלעד. כאמור, בית המשפט זקף לחובת המערער את עברו הפלילי, כאשר הוא מצין ומדגיש כי "לחובתו של הנאשם 16 הרשעות פליליות, האחרונות משנת 2015 בגין עבירות סמיים, ואלה מוכחות שלכל הפחות הנאשם ניהל אורח חיים עבריני. עברו התעבורי כולל 21 הרשעות, אשר הן כוללות מספר הרשעות של נהיגה באור אדום, נהיגה בשכבות תחת השפעת משקאות משכרים, נהיגה בפסילה ועוד".

29. נסיבות ל��וא שבית משפט קמא ראה לנכון לזקוף לזכותו של המערער כוללות את גילו המבוגר (63), את מצבו הבריאותי הרעוע, את קשייו הכלכליים ואת הסיווע שבעשוו הוושיט לזרועות הביטחון. נסיבות אלה פורטו בתסקיר שירות המבחן שבית המשפט העמיד נגד עינויו.

טענות הצדדים לערעור

30. המערער טוען כי ניתוח נתוני התאונת אשר נעשה על ידי מומחה ההגנה, ויסמן, היה נכון וכי ניתוח זה מוכיח כי מיטל ונכנסה לצומת ברכבה כשאור הרמזור בכיוון ונסיעה היה אדום, ואילו הוא - המערער - נכנס לתוך הצומת תחת אור יירוק. המערער מוסיף וטען כי העדויות שנמסרו על ידי קרן, מיטל, רפאל, בת חן ואלעד - עליהם ביסס בית משפט קמא את הכרעת הדין - היו עדויות שקריות, ולמצער שגויות; וכי מומחה הטבעה, ויסמן, אף הוא טעה בניתוח נתוני התאונת. המערער הציג בפניינו, במהלך טיעונו, את הסרטון שלדבריו מוכיח את אמיתיותן של טענות אלה ואת חפותו. המערער טוען אףו כי מן הדין לזכותו מהעבירות בהן הורשע.

31. לעומת זאת, טוען המערער כי בית משפט קמא הענישו בחומרה יתרה ו.mapbox מאתנו כי נקל בעונשו ככל שניתן, בהתאם בಗילו, במצבו הבריאותי, בסיווע שהושיט בשעטו לזרועות הביטחון, ובנסיבות חייו הלא פשוטות בפן האיש והכלכלי.

32. מנגד, סומכת המדינה את ידיה על האמור בהכרעת הדין ובגמר הדין קמא - בכפוף לשינוי של אחד מסעיפי הרשעה מסעיף 298 לחוק העונשין לסעיף 301ג לחוק. בכפוף לשינוי כאמור, מבקש מאתנו המדינה כי נדחה את הערעור על שני חלקיו, תוך שהוא מדגישה כי עונש המאסר שבית משפט קמא השית על המערער אינו חמור כלל ועיקר.

דין והכרעה

33. המערער מבקש מאתנו כי נעמיד את מבנה הראיות עליון מבוססת הרשותו - עדויותיהם של קרון, מיטל, רפאל, בת חן ואלעד, אשר מקובלות חיזוק מעדותם של העד המומחה ויס - על ראשו. לשיטת המערער, علينا להעמיד, תחילה, את עדותם של ויס אל מול גרסתו של מומחה ההגנה, וייסמן, ולהערכן מחדש; ואם נמצא כי עדותם של ויס אינה נקיה מספקות, יהיה علينا להמשיך ולקבוע כי העדויות אשר נמסרו על ידי קרון, מיטל, רפאל, בת חן ואלעד, יסודן בשקר או, למצער, בטעות - מסקנה שתובילנו, מניה וביה, אל זיכוי של המערער מכל העבירות בהן הוא הורשע, למעט זאת של נהיגה בשכירות שאינה עוד במלוקת.

34. להזמנה זו אין בידינו להיענות. בית משפט קמאקבע את מצאי המהימנות שלו ביחס לעדויותיהם של קרון, מיטל, רפאל, בת חן ואלעד אחרי שהתרשם מעדים אלה באופן ישיר ובלתי אמצעי, ואחריו שנוכח לדעת כי לcker - עדה מרכזית לכל הדעות - אין, ולא היה, כל מנייל הסטייר או לעות את האמת. במצבים כאמור אין שום בסיס להטעurbגדרו של ערעור (ראו, מני רבים: ע"פ 125/50 יעקובוביץ' נ' היוזץ המשפטיא לממשלה, פ"ד 514, 561-560 (1952); ע"פ 50/59 פרלמן נ' היוזץ המשפטיא לממשלה, פ"ד יג 802, 805 (1959); ע"פ 99/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד 4(4) 643, 632 (2000); ע"פ 1639/98 דהן נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(4) 501, 508 (2001)); ואם נסיף אליהם, כראית פ.נ.ר נסביתה, את שקרי המערער - אשר בלי ספק נועד להרחקו מן האחריות לתאונת - יהא בידינו לדוחות את ערعروו נגד הרשעה ללא ניתוח פרטני של הראיות.

35. לעומת מה הנדרש, אוסף ואצין כי ניתוח פרטני של הראיות אף הוא מוליך למסקנה עובדתית אחת וחידה, אשר נקבעה על ידי בית משפט קמא: המערער נכנס ברכבו לצומת באור אדום ועל ידי כך גרם לתאונת הקטלנית. למסקנה זו הגיע בנסיבות אם נעמיד נגד עינינו את יריית המחלוקת, כפי שנפרשה בין עדויותיהם של קרון, מיטל, רפאל, בת חן ואלעד, מצד אחד, לבין עדותו של המערער והודיעתו במשטרה, מצד השני. עדי התביעה, שימושיהם מנויי זה עתה, העידו - כל אחד לפי תומו ולפי דרכו - כי מיטל נכנסה עם רכבה לצומת באור יירוק. בהקשר זה, עדותה של קרון, שנסעה במכוניתה אחריו רכבה של מיטל - ולדבריה, גם היא החלה להיכנס לצומת תחת אור יירוק - הינה משכנעת במיום זה. מנגד, העיד המערער כי מיטל "גנבה את הרמזור" וכנסה לצומת על ידי עקיפת הרכבם שנגיגם המתינו לחייבם האורות ברמזור. עדותו של המערער נסתרה לא רק על ידי עדי הראייה - קרון, מיטל, רפאל, בת חן ואלעד - אשר מסרו את עדויותיהם מטעם התביעה, אלא גם על ידי הסרטון אשר הראה כי הרכבם שעמדו ברמזור פנו שמאליה לכיוון הצומת זה אחרי זה, ללא ניסיונות עקיפה. גרסת המערער קורשת אפילו תחתיה.

36. הלכה היא עמנו כי נאשם כבול בגרסת החפות שהעלתה בעדותו, ואם גרסה זו קורשת תחתיה, בית המשפט אינו אמר לטור למרחקים כדי למצוא עboro הנאשם גרסת חופות חלופית שאינה מעוגנת בריאות (ראו: ע"פ 261/83 לו' נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 570, 575, 576-575 (1984); ע"פ 417/83 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 671, 670 (1984); ע"פ 3124/91 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(3) 406, 415-414 (1993); ע"פ 3372/11 קצב נ' מדינת ישראל, פסקאות 148-150 לפסק דינה של השופטת מ' נאור (10.11.2011)). בנסיבות כאלה, אחרי שבית המשפט האמין לעדים אשר הביאו בפנוי את גרסת התביעה על פרטיה, לא נותר לו אלא לקבוע את מצאיו העובדים בהתאם לגרסת התביעה. במקרה דנן, אחרי קritisתה של גרסת המערער, חייב היה בית משפט קמא לקבוע כי המערער חזה ברכבו את הצומת באור אדום, כפי שהעידו קרון, מיטל, רפאל, בת חן ואלעד. בית המשפט קבע מצאו עובדתי כאמור וקבעתו זו הינה נכונה, ואף מתבקשת מלאיה.

37. נמצא שנקבע כאמור יש חיזוק ממשי שמקורו בניסיון החיים הכללי. אחרי שידענו כי מיטל לא עקרה בנסיבות ברמזור את הרכבם שעמדו לפניה, על-כורחנו מגעים אלו למסקנה הבאה: כדי שנitin יהיה לקבוע כי קיימת אפשרות סבירה לכך שהמערער חזה ברכבו את הצומת באור יירוק,قطענו, צריך שתהא אינדייקציה לכך שלפחות שניים

מהרכבים אשר עמדו בצומת בשורה אחת עם רכבה של מיטל - אלו שעמדו לפני רכבה - ביצעו פניה שמאלת לtower הצומת תחת אור אדום, כאשר רכבה של מיטל, ואולי גם רכבה של קרון, דלקים אחריהם Tower הפירה בוטה של חוקי התנועה. בгиינום תעבורתי זה יש רק צדיק אחד - המערער - אותו אדם אשר ניג ברכבו במצב של שכנות ואחר-כך מסר הוודה ועדות כזובות על נסיבות התאונה. מטעם זה, לא ניתן ליחס לתרחיש דמיוני זה שום קשר עם המציגות.

38. מסקنتי זו מיתרת לחולוין את הדיון בתחום המומחים ויס' נ' וייסמן, שהמעערער העמיד במרכז ערעוורו. אצין בקצרה כי בית משפט קמא מצא את עדותם של וייס, שכאמור התבessa על הסרטון, אמינה אחרי ששמע מפיו כי הוא "עסוק בסרטון במשרף יומיים וזכה בו עשרה פעמים"; כי "הצומת ממוקם בחלק העליון יותר של המסר, וכיוון שהוא נמצא בחלק השמאלי של המסר"; כי "לאחר הצפיה הממושכת, וtower Ricauz, [ויס] הצביע על קר, שרואים אור אדום בצד ימין עליון של המסר - הוא הרמזור האדום הרלבנטי לכיוון נסיעתו של הנאשם" (ההדגשה הוספה - א.ש.). בית המשפט התרשם לחיבור גם מהדרך שבה הצליב וייס את התרשומות ממה שזכה בסרטון עם תכנית הרמזורים אשר פועלו במקום ללא תקלת. על בסיס הצלבה זו, הגיע וייס "למסקנה שרכב הנאשם נכנס לצומת C-29 שנית לאחר שהסתיים לו האור הירוק, אך שאי המדבר כלל בסיטואציה גובלית". בד-בד, בית המשפט מצא את עדותם של מומחה ההגנה, וייסמן, מגמתית ובلتיה אמינה. מטעמים אלה, קבע בית המשפט כי ממצאיו של וייס מספקים חיזוק משמעותי לעדויות אשר נמסרו על ידי עדי הראיה: קרון, מיטל, רפאל, בת חן ואלעד.

39. עדויותיהם של עדי הראיה, שעל בסיסן השתית בית משפט קמא את הרשותו של המעערער, אין זకוקות לחיזוקים בהיבט המהותי, ובוודאי לא בהיבט הפורמלי של דיני הראיות. מדובר בעדויות שאין כל מקום לפיקפק באמינותן; וכי שעדין רוצה לחפש להן חיזוק ימצא בנסיבות בשקי המערער, שכאמור היו שקרים מהותיים אשר נועד להרחיק את המערער מהאחריות לתאונה שגרם (ראו: ע"פ 5864/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 97 לפסק דין והאסמכתאות שם (22.8.2021); וכן דנ"פ 4342/97 מדינת ישראל נ' אל עbid, פ"ד נא(1) 802, 736 (1998)). הרבה מעבר לנדרש, אצין כי מילא לא ממצאי מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא לבקר את עדותם וחווות דעתו של וייס על פני אלו של וייסמן.

40. סוף דבר: הרשות המערער בجرائم מוות בנסיבות דעת ובעבירות נוספות נהנתה בהן הוא נמצא אשם עומדת על יסודות איתנים. אציע אףוא לחברי לדחות את הערעור על ההרשעה, בכפוף להחלפתו של סעיף 298 לחוק העונשין, אחד מסעיפי ההרשעה, בסעיף 301ג לחוק, כמוין לעיל.

ערעור על העונש

41. המעערער מבקש מأتנו ל凱ר באופן ממשמעותי את תקופת מאסרו "tower הוסיף עונש פסילה במקביל". לבקשת זו אין בידינו להיענות.

42. המעערער נסע ברכבו בהיותו שיכור, חזה צומת באור אדום, הביא להתנגשות רכבו עם רכב אחר, בו נסעו חמישה אנשים, ועל ידי כך גרם למותו של אחד מהם ופצע את יתר הנוסעים באורח קשה, בינוני וקל. במקרים העוגמה של קטל בכבישים, שבה אנו חיים "בזכותם" של נהגים פורעי-חוק כדוגמת המעערער, העונש של 7 שנות מאסר לריצוי בפועל, שבית משפט קמא השית על המעערער, הוא עונש מקל (ראו והשוו: ע"פ 1894/14 צ'אקו נ' מדינת ישראל (13.1.2015), מקרה בו נגزو על הנאשם, בנסיבות הדומות ל מקרה דכאן, 8.5 שנות מאסר).

43. בಗזרו עונש זה על המעערער, בית המשפט התחשב בגילו, במצבו הבריאותי ובשאר נסיבות חייו הלא פשוטות. לטעמי התחשבות זו הייתה במקומה אילו המעערער היה מודה במיחס לו, מביע חרטה אמיתית על מעשיו, ומבקש רחמים. בגדירו של תיקון 113 לחוק העונשין, שמסדיר את דרכי הענישה, שעריו הרחמים אינם ננעלים לעולם, אולם נאים שմבקש להיכנס לtower שערם אלו צריך להרוויח - ביושר - את כרטיס הכניסה. כרטיס זה לא יכול להיות לנושם אשר אינו מודה

במיוחס לו בעמדו מול חומרת הראיות המפלילות, שכולן אמינותו לעילא ולעלילא, אינו מביע חרטה על מעשיו, אף מגדיל לעשوت בבחורו להאשים את עדי התביעה - בתוכם קורבנות התאונה שנגמרה על ידו - במתן עדות שקר. כפי שקבע השופט י' אלרון בע"פ 6193/20 בר זכאי ב' מדינת ישראל, פסקה 39 (25.3.2021):

"ידע כל מי שבוחר לסקן חיים בדרך זו, קוטל בכך ילדים וקורע משפחות, ולבסוף גם מרהייב עווז בניסיונות לחמק מן הדין, כי עונשו החמור בוא יבוא; וכшибוא, יתכן כי יהיה זה עונש חמור במיוחד, חמור יותר ממה ששימר לעצמו [...]".

44. בגין ערעור המדינה על קולות העונש, אין בידינו להחמיר את עונשו של המערער ולהאריך את תקופת מאסרו בכלא (ראו: סעיף 217 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). עם זאת, לאור העובדה שהמעערער ראיו היה לעונש חמור יותר מזה שנגזר עלייו, לא נוכל לשעות לבקשתו להתחשבות נוספת בסביבות חייו, למורת שאלו אין פשוטות כלל ועicker, ואני רוחק מלהקל בהן ראש. אוסיף ואציג כי למעערער עבר פלילי מכבד, אשר כולל בתוכו עבירות תעבורות רבות, וכי הتفسיר העדכני אודוטוי, שירות המבחן הגיע לעיונו, מילא אינו ממליץ על הקלה בעונשו.

45. אוסיף ואציג כי תאונות דרכים קשות בכביש ישראל אשר נגרמות על ידי נהגים קל-דעת, פזיזים ובלתי זחים הן בוגדר מכת מדינה. מסיבה זאת, בכלל, על בתי המשפט לדאוג למיצוי דין מלא עם העבריין מבלתי להתחשב בסביבות האישיות, שם לא כן, לא נשיג ולא נקיים את הרתעת הרבים. עניותם של עברייני תנואה שנהיגתם הפרועה והבלתי מתחשבת בחולת גורמת לתאונות דרכים קשה היא בוגדר משחק-סקום-אפס: בית משפט שמרחם על העבריין אינו מרhom על הקורבן הבא (ראו והשוו: ע"פ 18/2024 פלוני ב' מדינת ישראל, פסקה 35 לפסק דין והאסמכתאות שם (להלן: ע"פ 18/2024)). הקלה בעונשייהם של עבריינים כאלה אף עלולה לפחות ולהזיל את מערכת המוסרי של נפגעי התאונות הקשות, שאוטו אנו מצוים לשיקם ולהעמיד על מכוונו על ידי הטלת עונשים אשר הולמים את חומרת העבירה ואין נמצאים מתחתיה (ראו: ע"פ 18/2024, פסקה 36 והאסמכתאות שם). מנוקדות ראות זו, עונש שראויה היה להטיל על המערער دقאנן צריך היה, לטעמי, להגיע לכדי 10 שנות מאסר לRICTO בפועל בהתחשב במכלול העבירות שהלה ביצע, בנסיבות ביצוען ובנסיבותיה הקשות. כפי שכבר ציינתי, בגין ערעור מטעם המדינה, לא נוכל להחמיר בעונשו של המערער. לצד זאת, علينا להבהיר מסר חד וברור לפורעיה החוק בכביש ישראל כי נdag להענישם בחומרה ולא נתה אוזן קשבת לבקשת רחמים. כמו כן علينا להבהיר למשפחתה של נופר רוח ז"ל, אישת ציירה אשר מצאה את מותה בתאונה המזענית מעשה-ידי של המערער, וכן לקאരין טביב, לMITTED ויעש, לבת חן שעון ולאלעד אוקיננו - אשר נפצעו בתאונה זו - מסר חד וברור: Zukunftכם היא Zukunftנו.

46. סבורני אפוא כי עליינו לדחות גם את ערעורו של המערער על העונש שהושת עליו. אציג בקצרה כי סcum הפיצויים אותו חובי המערער לשלם לנפגעי העבירה הינו סביר לחלוון; כאמור, המערער לא העלה ביחס אליו השגות מפורשת במסגרת ערעורו.

סוף דבר

47. מהטעמים שמניתי לעיל, הنبي מציע לחבריי כי נדחה את הערעור שלפנינו על כל חלקו, בכך ללחլפתו של סעיף 298 לחוק העונשין, סעיף ההרשעה בجرائم מוותה של נופר רוח ז"ל, בסעיף 301ג לחוק.

ש | פ | ט

השופט י' אלרון:

עמוד 10

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

אני

מסכימים.

שופט

השופט ג' כנפי-שטייניץ:

אני

מסכימה.

שופטת

החליט לדחות את הערעור, כאמור בפסק דיןו של השופט א' שטיין.

ניתן

היום, כ"ז באיר התשפ"ג (18.5.2023).

שופטת

שופט

שופט